

30. "Kinderen hebben huishoudbacteriën nodig tegen allergie"

Op 13 mei jl. verscheen in het NRC een berichtje over de rol van bacteriën in relatie tot allergie-ontwikkeling bij kinderen. Jonge kinderen die in goed ontsmette huizen opgroeien hebben vaker last van allergische reacties dan kinderen uit huizen waar flink wat bacterieresten in huisstof zitten. Het contact met door bacteriën geproduceerde gifstoffen gaat de ontwikkeling van allergieën tegen. Huishoudens met jonge kinderen moeten dus niet te kwistig ontsmettende zeppen en chloor gebruiken, wil het kind een eigen immuniteit kunnen opbouwen.

Het onderzoek werd verklaard vanuit een immunologisch mechanisme. Bacteriële endotoxinen activeren afweercellen (witte bloedcellen) die de signaalstoffen interferon en interleukine uitscheiden. Via een 2^e reactie worden allergische reacties gedempt.

Dergelijke bevindingen ondersteunen mijns inziens de discussie over hygiëne en desinfectie die ook in de melkveehouderij aanwezig is. Toen ik nog kaasmaker was op Warmonderhof, maakten wij onderscheid in bezemschoon, huishoudelijke schoon en bacterieel schoon. Voor de kaasmakerij is bacterieel schoon van groot belang, even als voor een ziekenhuis waar operaties worden uitgevoerd. Voor de melkveehouderij, voor het uier van de koe is het echter discutabel of je tot 'ziekenhuis- hygiëne' moet overgaan, hoewel er verschillende diensten in het land zijn die de sector steeds meer die kant op praten. Je creëert zeer kunstmatige, labiele bacterieel situaties wanneer er veelvuldig gedesinfecteerd wordt.

Een voorbeeld uit de melkveehouderij is die van de hoge klinische coli-infecties op bedrijven met zeer lage celgetallen (< 100.000), waar veelvuldig gedipt en ontsmet wordt. Het uier kent ook een bacterieflora, waarin de zg. 'minor pathogens' een belangrijke rol spelen bij 'het stimuleren van de eigen afweer'.

Wanneer deze 'beestjes' telkens gedood worden, ontstaan labiele situaties, waarin coli hard en zonder aanwezigheid van een beschermend ME-peleton kan toeslaan.

Ook de beperkte besmetting van jonge kalveren met maagdarmwormen in hun eerste levensjaar berust op dit principe. Door de dieren elke 3 weken om te weiden op etgroen lopen zij net voldoende besmetting op om de eigen afweer te stimuleren, echter zonder dat zij volledig onder de wormen komen.

Kortom een strategie in de biologische veehouderij moet er een zijn van 'stimuleren van eigen afweer' (let daarbij op de rol van voeding, mineralen, sporenelementen, vitamines) en het 'creëren van een bedrijfsevenwicht' (wijzig niets als het goed gaat, ook al werkt u niet volgens de boekjes). Realiseer wel dat uw koeien sportatleten zijn, waarvan veel gevraagd wordt. Dit kan alleen wanneer U de dieren optimaal verzorgd, met name ad libitum ruwvoer-gras met voldoende ruwe celstof verstrekt.

Ton Baars
t.baars@louisbolk.nl